II

ĶEMERI
VĒSTURISKAIS CENTRS

Jūrmala

ĶEMERI atrodas Jūrmalas rietumu daļā starp ezeriem un purviem, kas bagāti ar sēravoliem un dūņām. Par Kūrorta dibināšanas brīdi uzskata 1838. gadu, kad Ķemeros atklāja primo valsts peldlieslādi un sāka kūrorta labiekārtošanu. Līdz Pirmā pasaules kara sākumam Ķemeru Kūrorts piedzīvoja strauju uzplaukumu – tika izveidotas sērūdens un dūņu vannu iestādes, izbūvēta tramvaja līnija, kas Ķemerus savienoja ar Jaunķemeru pludmali.

Pirmā pasaules kara laikā Kūrorts tika daļēji izpostīts. Jaunu uzplaukumu Ķemeri piedzīvoja pirmās brīvvalsts laikā un īpašu popularitāti ieguvušo 1936. gadā, kad tika uzcelta Ķemeru Kūrorta viesnīca.

Otrā pasaules kara laikā Kūrorts tika slēgts, bet Ķemeru viesnīca tika iekārtota karavīru ārstēšanai. 1971. gadā Ķemeriem – vienīgajiem Padomju Savienības Baltijas republikās – piešķīra vissavienības nozīmes Kūrorta statusu. Šeit darbojās vairākas sanatorijas un Kūrorta poliklinika ar sērūdeņu un dūņu vannu nodaļām.

Pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas, 90. gadu sākumā, Kūrviesu skaits strauji samazinājās, un 1995. gadā Ķemeru Kūrortu slēdza. Šobrīd Ķemeru Kūrorta rajons ir valsts nozīmes pilsētbūvniecības piemineklis.

visitjurmala.lv

1

ĶEMERU DZELZCEĻA STACIJA
Pirmā stacijas ēka celta 1877. gadā līdz ar dzelzceļa līnijas Rīga–Tukums atklāšanu. Mūsdienu stacija celta 1922. gadā pēc arhitekta Artūra Mēdlingera projekta.

2

ĶEMERU SKOLA
Ēka pēc arhitekta Eduarda Veisa projekta celta 1934. gadā un ir nozīmīgs Jūrmalas arhitektūras piemineklis. Bagātais alegorisko tēlu apjoms skolas fasādē un interjerā ir Latvijā unikāls.
Tukuma iela 10

3

ROBEŽU IELAS PIEMIŅAS AKMENS
Atrodas uz Robežu ielas, kuras nosaukums vēsturiski cēlies no kādreizējās Kurzemes hercogistes un Vidzemes guberņas robežas.

4

ĶEMERU EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ BAZNĪCA
Celta historisma arhitektūras tradīcijās pēc inženiera Heinriha Šēla projekta, iesvētīta 1897. gadā; pirmā mūra ēka Ķemeru kūrortā. Ēka ar ērģelēm un vitrāžām ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis.
A. Upīša iela 18

5

ĶEMERU SV. JĀŅA KRISTĪTĀJA ROMAS KATOĻU BAZNĪCA
Celta 1899. gadā tradicionālajā Jūrmalas koka arhitektūras stilā.
Sēravotu iela 10

6

BIJUSĪ ĶEMERU PELDIESTĀDE
20. gs. 20. gados pēc arhitekta Ernesta Štālberga projekta klasicisma stilā celts dūņu dziedniecības komplekss. Savulaik bija visu kūrorta dziedinātavu ārstnieciskā bāze un konsultatīvais centrs. Ēkas rietumu pusē novietots piemineklis izcilajam krievu ārstam fiziologam Ivanam Pavlovam. ***E. Dārziņa iela 15***

7

ĶEMERU KŪRORTA PARKS
Parku 1838. gadā sāka veidot Rīgas galvenais dārznieks Kārlis Heinrihs Vāgners, un pašlaik tas ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Parks ir senākais un apjoma ziņā lielākais publiskais dārzs Latvijā ārpus Rīgas.

8

SVĒTO APUSTUĻU PĒTERA UN PĀVILA ĶEMERU PAREIZTICĪGO BAZNĪCA
Celta 1893. gadā pēc arhitekta Vladimira Lunska projekta. Ēka būvēta historisma stilistikā, Ziemeļkrievijas koka baznīcu arhitektūras formās. Vecākā Ķemeru baznīca, kas saskaņā ar nostāstiem celta bez nevienas dzelzs naglas.
Katedrāles iela 1

9

MĪLESTĪBAS SALIŅA AR ROTONDU
Klasicisma tradīcijās veidotā mūra rotonda celta 1928. gadā pēc arhitekta Frīdriha Skujiņa projekta uz mākslīgi izveidotas saliņas.

10

PIEMINEKLIS ĶEMERU KŪRORTA DIBINĀTĀJIEM UN DIREKTORIEM
Piemineklis atklāts 1861. gadā un ir veidots kā stilizēts koka stumbrs, kuru apvij čūska.

11

ŪDENSTORNIS
42 metrus augstā būve celta 1929. gadā pēc arhitekta Frīdriha Skujiņa projekta. Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Atjaunotajā ūdenstornī var iepazīties ar vēsturisko ekspozīciju un, uzkāpjot skatu platformā, baudīt Ķemeru ainavu.

12

VIESNĪCA "ĶEMERI"
Celta 1936. gadā pēc arhitekta Eižena Laubes projekta. Ēka, ko dēvēja gan par Balto pili, gan Balto kuģi, ar tās vēsturisko interjeru un apdares elementiem ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Pie ēkas ir krāšņs dārza parters. Šobrīd viesnīca ir slēgta.

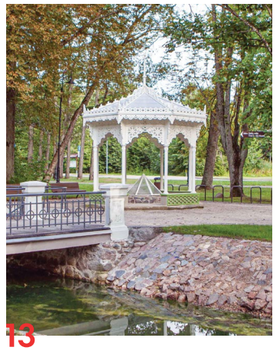

13

PAVILJONS UN SĒRAVOTS "ĶIRZACIŅA"
Sēravots tika atklāts 1889. gadā. Līdz Pirmajam pasaules karam to rotāja figūra "Zēns uz delfīna". Ķirzaciņas skulptūra uzstādīta 1949. gadā.

14

SKVĒRS AR SKULPTŪRU "TAUTU DEJA"
Skulptūra uzstādīta 1950. gadā; savulaik tajā bija arī nātrija hlorīda minerālūdens strūklaka. Tagad atjaunotajā ainaviskajā skvērā izveidota dzeramā ūdens padeve.

15

"MEŽA MĀJA"
Ēka celta 1933. gadā nacionālā romantisma stilistikā pēc arhitekta Frīdriha Skujiņa projekta kā restorāns "Jautrais ods". Vēlāk šeit ierīkoja bērnu sanatoriju. Šobrīd ēka ar interjera dekoratīvo apdari ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis; šeit atrodas Ķemeru Nacionālā parka dabas izglītības un tūrisma informācijas centrs.

16

MELNALKŠŅU DUMBRĀJA LAIPA
600 m gara dēļu laipa, pa kuru ejot var iepazīt palieņu mežus jeb dumbrājus, ko pavasarī applūdina Vēršupīte.

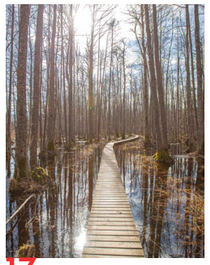

17

SLOKAS EZERA DABAS TAKA
Taka sākas pie Slokas ezera, kur atrodas putnu vērošanas tornis. Izejot maršrutu, var apskatīt mežus pie Vēršupītes, sēravotu pie Slokas ezera, kā arī vairākus purva ezerus.

18

LŪŽŅU GRĀVJA SĒRAVOTS
Uz avotu pa meža ceļiem ved 3 km garš marķēts maršruts, kuru var sākt no Tūristu ielas vai Sēravota ielas. Avots ir spēcīgākais no Ķemeru sēravotiem, kur sēra koncentrācija ūdenī ir visaugstākā.

19

GĀJĒJU UN VELOMARŠRUTS "ZAĻĀ KĀPA"
14 km garais apļveida maršruts ved pa meža ceļiem gar Zaļo kāpu, Raganu un Zaļo purvu līdz Sēra dīķu laipai un atpakaļ uz Ķemeriem.

20

SĒRA DĪĶU LAIPA
Šeit vērojama Latvijā reti sastopama dabas parādība – vietā, kur sērūdens avoti izplūst virszemē, ir izveidojušies vairāki dīķi, kuros uzkrājas no avotiem plūstošais ūdens. Diezgan neparasta aina šajā vietā paveras pavasarī, kad dīķos savairojas mikroorganismi, kas dīķu ūdeni iekrāso dzeltenā nokrāsā.

ĶEMERU TĪREĻA LAIPA
Lielais Ķemeru tīrelis ir viens no lielākajiem sūnu purviem Latvijas piekrastē; tā platība ir 5000 ha, vecums – aptuveni 8000 gadu. Laipas kopējais garums ir 3,4 km, un tajā izbūvēts skatu tornis.

21

1 Ķemeru dzelzceļa stacija
2 Ķemeru skola
3 Robežu ielas piemiņas akmens
4 Ķemeru evaņģēliski luteriskā baznīca
5 Ķemeru Sv. Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīca
6 Bijusī Ķemeru peldiestāde
7 Ķemeru kūrorta parks
8 Svēto Apustuļu Pētera un Pāvila Ķemeru pareizticīgo baznīca
9 Mīlestības saliņa ar rotondu
10 Piemineklis Ķemeru kūrorta dibinātājiem un direktoriem
11 Ūdenstornis
12 Viesnīca "Ķemeri"
13 Paviljons un sēravots "Ķirzaciņa"
14 Skvērs ar skulptūru "Tautu deja"
15 "Meža māja"
16 Melnalkšņu dumbrāja laipa
17 Slokas ezera dabas taka
18 Lūžņu grāvja sēravots
19 Gājēju un velomaršruts "Zaļā kāpa"
20 Sēra dīķu laipa
21 Lielā Ķemeru tīreļa laipa

Dzeramais ūdens
Autostāvvieta
Autostāvvieta autobusiem